

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Γύριζα σπίτι μου αργά το βράδυ, μέσα στη βροχή και στο απαλό κρύο του φθινοπώρου. Καθώς περπατούσα, είδα στην άκρη του δρόμου ένα εγκαταλελειμμένο και γκρεμισμένο σπίτι. Το είχα παρατηρήσει κι άλλες φορές στη γειτονιά μου αλλά τώρα, για έναν ανεξήγητο λόγο, μου κίνησε υπερβολικά την περιέργεια και θέλησα να μπω μέσα για να το δω καλύτερα. Οπότε, το πήρα απόφαση και πήγα πιο κοντά, μπήκα μέσα και έτσι, όπως το περιτριγύριζα, εντόπισα σε μία γωνία, κάτω από ένα κασόνι, ένα μεγάλο, παλιό και υπερβολικά σκονισμένο τετράδιο. Το πήρα λοιπόν στα χέρια μου και αποφασισμένος να το διαβάσω, βγήκα έξω και συνέχισα γεμάτος περιέργεια τον δρόμο μου, μέχρι που έφτασα στο σπίτι μου, το οποίο βρίσκεται μόνο λίγα μέτρα μακριά από το σημείο, όπου ήμουν πρωτύτερα. Όταν επιτέλους μπήκα στο σπίτι μου, δίχως να διστάσω, κάθισα στο καναπέ, το άνοιξα και άρχισα να διαβάζω προσεκτικά τις ξεθωριασμένες και λασπωμένες σελίδες του περιέργου αυτού τετραδίου, ώσπου κατάλαβα ότι διάβαζα ένα πολύ παλιό ημερολόγιο. Δεν ήξερα ποιανού ήταν, δεν έγραφε το όνομά του πουθενά, αλλά συνέχισα να το διαβάζω με περιέργεια.

«Κυριακή 6 Απριλίου 1941

Σήμερα τα ξημερώματα οι Γερμανοί μας επιτέθηκαν. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και εγώ γράφω αυτές τις σελίδες, ώστε να ξέρουν οι απόγονοί μας τι μας συνέβη και να μην ζουν στην άγνοια. Από νωρίς μας επιτέθηκαν απρόσμενα, θέλοντας να μας πιάσουν στον ύπνο, για να τελειώνουν πιο γρήγορα τη δουλειά τους και να μην δυσκολευτούν τόσο με εμάς αλλά δεν τα κατάφεραν, γιατί ήμασταν ήδη σε ετοιμότητα, σε περίπτωση που συνέβαινε κάτι τέτοιο. Εμείς στα οχυρά του Ρούπελ δεχθήκαμε πρώτοι την επίθεση με ισχυρή υποστήριξη πυροβολικού υπέρ των Γερμανών και λίγο αργότερα με βομβαρδισμούς από τα στρατιωτικά τους αεροπλάνα, τα οποία όλη μέρα πετούσαν πάνω από το Ρούπελ. Αμέσως μετά οι Γερμανοί πλησίασαν στα οχυρά αλλά τους αντισταθήκαμε με αρκετά από τα πολεμοφόδια που είχαμε στη διάθεσή μας. Αργότερα το βράδυ, όταν είχαν ηρεμήσει τα πράγματα, μας ενημέρωσε ο φαντάρος που ήταν υπεύθυνος για τον ασύρματό μας ότι οι Γερμανοί επιτέθηκαν στους συμπατριώτες μας και στο οχυρό της Νυμφαίας και πιο μετά το πρωί ότι τους περικύκλωσαν, προσπαθώντας να ανέβουν στην επιφάνεια του οχυρού αλλά τα δραστικά πυρά των συμπατριωτών μας τους απέτρεψαν. Τα γερμανικά τμήματα ξαναπροσπάθησαν να περάσουν μεταξύ των οχυρών Περιθώρι και Λίσσε αλλά και πάλι τους απέκρουσαν τα δικά μας στρατεύματα. Ταυτόχρονα προσπάθησαν να περάσουν στη στενωπό Γρανίτη από τα ανατολικά, καταλαμβάνοντας το ύψωμα Ούσογια, όμως η προσπάθειά τους απέτυχε και πάλι με σοβαρές κιόλας απώλειες. Έτσι, λοιπόν, πέρασε η 1^η μας ημέρα στα οχυρά και περιμένουμε με ηρεμία, υπομονή αλλά και γενναιότητα να δούμε τι πρόκειται να αντιμετωπίσουμε τις επόμενες ημέρες που θα βρισκόμαστε εδώ και αν θα μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε στις δυσκολίες που μπορεί να μας περιμένουν, προσπαθώντας να βρούμε επειγόντως τρόπο να επιβιώσουμε αλλά κυρίως να σώσουμε

την πατρίδα μας από την απειλή που δέχεται από τους Γερμανούς, χωρίς να τους αφήσουμε να εισβάλλουν στα οχυρά μας.

Δευτέρα 7 Απριλίου 1941

Σήμερα από την αρχή της ημέρας οι Γερμανοί προσπαθούσαν να καταλάβουν το οχυρό μας αλλά αρνούμασταν πεισματικά να παραδώσουμε τόσο εύκολα τα όπλα και παραμείναμε όλοι στις θέσεις μας και αμυνόμασταν όσο καλύτερα μπορούσαμε. Από τους βομβαρδισμούς των εχθρών καταστράφηκε ο αγωγός υδρεύσεως και δύο πολυβόλα μας. Από ό,τι μάθαμε αργότερα από τον ασύρματο της ενημέρωσής μας, το πιο κρίσιμο πλήγμα για το ελληνικό στρατόπεδο ήταν η διείσδυση δύο λόχων στα μετόπισθεν του οχυρού αλλά και η κατάληψη του Κλειδίου. Τελικά το 125^ο Σύνταγμα Πεζικού έχει υποστεί έναν πολύ μεγάλο αριθμό απωλειών, ώστε αναγκάστηκε να αποσυρθεί από την περαιτέρω δράση, μόλις είχαν κατορθώσει οι Γερμανοί να επιτύχουν τον αντικειμενικό σκοπό τους, ενώ εμείς στο οχυρό συνεχίζαμε να αντιστεκόμαστε με επιτυχία στις προσπάθειες κατάληψης από τους εχθρούς. Οι Γερμανοί εστίασαν εδώ τους βομβαρδισμούς τους κατά τη διάρκεια της ημέρας και ταυτόχρονα προετοιμάζονταν για ενέργειες κατάληψης. Κατόρθωσαν να εισβάλλουν στο κοντινό μας οχυρό, στο Περιθώρι, αλλά αποδεκατίστηκαν από την φρουρά του οχυρού. Οι σύμμαχοί μας αλλά και οι υπερασπιστές του οχυρού αιφνιδίασαν εύκολα τους Γερμανούς, οι οποίοι στο σκοτάδι δεν μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν στις επιθέσεις που δέχτηκαν κι έτσι υπέστησαν μεγάλη πανωλεθρία. Αρκετά μετά τα μεσάνυχτα ενημερωθήκαμε ξανά μέσω του κεντρικού μας ασυρμάτου ότι κατέρρευσε η γιουγκοσλαβική αντίσταση, με αποτέλεσμα την αποδέσμευση επιπρόσθετων δυνάμεων για το Ελληνικό Μέτωπο και υπέρ της αντίστασής μας. Με αυτά τα νέα τελειώνουμε και τη 2^η ημέρα της μάχης αυτής, περιμένοντας να δούμε τι πρόκειται να μας ξημερώσει στη συνέχεια και αν θα μπορέσουμε να αντισταθούμε στους Γερμανούς, χωρίς να τους αφήσουμε να καταλάβουν την πατρίδα μας.

Τρίτη 8 Απριλίου 1941

Με την εμφάνιση του ηλίου σήμερα αρχίσαμε να δοκιμαζόμαστε σκληρά για τρίτη συνεχόμενη μέρα αλλά εξακολουθούσαμε να αντιστεκόμαστε νικηφόρα. Όπως αντιληφθήκαμε λίγο αργότερα, στο αριστερό άκρο της τοποθεσίας μας οι Γερμανοί ολοκλήρωσαν τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις τους, καταλαμβάνοντας το οχυρό Ποποτλίβιτσα. Παρά την κατάληψη και του οχυρού αυτού οι Γερμανοί δεν κατάφεραν για τρίτη συνεχόμενη μέρα να διασπάσουν την καλά οχυρωμένη τοποθεσία μας. Ολόκληρη η «Γραμμή Μεταξά» ξέραμε ότι είχε κλονιστεί και παρ' όλα αυτά εξακολουθούσε να αντιστέκεται δυναμικά παρά τις τρεις ημέρες αδιάκοπων βομβαρδισμών και αμέτρητων πυρών του πυροβολικού του αντίπαλου στρατοπέδου. Ενημερωθήκαμε για άλλη μια φορά μέσω του κεντρικού ασυρμάτου μας ότι στο δεξιό άκρο της τοποθεσίας μας και κοντά στο οχυρό Περιθώρι η 7^η μεραρχία είχε βελτιώσει

αρκετά τις αμυντικές της θέσεις και καταλαβαίναμε ότι είναι σε θέση να εκτοξεύσει αρκετές στοχευόμενες αντεπιθέσεις για την αποτροπή του κινδύνου που αποτελούσε το εχθρικό πεζικό σε όλα μας τα οχυρά. Και αργότερα ο υπεύθυνος φαντάρου του ασύρματος μάς ξαναενημέρωσε ότι τη στιγμή που όλες οι ορεινές μεραρχίες αγωνίζονταν σκληρά για κάθε μέτρο εδάφους εναντίον των Γερμανών, η 2^η τεθωρακισμένη μεραρχία των Γερμανών προέλασε μέσω της Γιουγκοσλαβίας και πέρασε τα ελληνικά σύνορα, χωρίς όμως να συναντήσει καμία αντίσταση, γι' αυτό και φτάσανε αρκετά γρήγορα στην απέναντι μεριά των οχυρών που προστατεύουμε όλοι εμείς με νύχια και με δόντια. Αργότερα το βράδυ μας ξαναενημέρωσαν ότι η μηχανοκίνητη μεραρχία είχε φτάσει μόλις 20χλμ έξω από τη Θεσσαλονίκη και οι Γερμανοί απαιτούσαν την άνευ όρων παράδοση ολόκληρης της πόλης. Αυτή είναι η 3^η μέρα που περάσαμε όλοι εμείς εδώ στα οχυρά, έχοντας ακόμα ελπίδες ότι μπορούμε να αντισταθούμε στους Γερμανούς και να μην τους αφήσουμε να καταλάβουν την πατρίδα μας, έχοντας ακμαιότατο ηθικό.

Τετάρτη 9 Απριλίου 1941

Με το δύσκολο ξημέρωμα και αυτής της ημέρας ακούσαμε νέα για τελευταία φορά από τον κεντρικό μας ασύρματο, τα οποία έλεγαν ότι η 2^η τεθωρακισμένη μεραρχία βρισκόταν ακόμα απόρθητη έξω από την Θεσσαλονίκη. Και μετά από λίγο κάλεσε ο Διοικητής Δουράτσος όλους εμάς τους αξιωματικούς για να μας ρωτήσει τη γνώμη μας για το τι έπρεπε να κάνουμε, αφού όλοι είχαμε την επίγνωση για το τι γινόταν –να παραδοθούμε; Και αν ναι, θα είχαμε όρους ειρήνης; Ή να περιμένουμε να μας επιτεθούν ξανά και ξανά μέχρι να καταλάβουν τα οχυρά μας και να πέσουμε γενναία πολεμώντας; – Κάποιος από τους συμπολεμιστές μου είχε την καλύτερη αλλά και πιο εφικτή ιδέα: «Να προσπαθήσουμε οπωσδήποτε να αμυνθούμε με ό,τι μας είχε απομείνει και το βράδυ να διαφύγουμε προς τα νότια. Αν όμως δεν τα καταφέρουμε, θα αναγκαστούμε να περάσουμε στη συνθηκολόγηση αλλά φυσικά με όρους: α) να είμαστε αιχμάλωτοι μόνο των Γερμανών και όχι των Βουλγάρων β) να τιμήσουμε και να θάψουμε τους νεκρούς μας, όπως τους αξίζει γ) πριν μας πάρουν αιχμαλώτους, να φροντίσουμε τους τραυματίες μας και δ) να είναι όλοι οι αξιωματικοί με τους στρατιώτες τους». Μετά από πολλή σκέψη, συμφώνησε και ο Διοικητής Δουράτσος. Αφού γυρίσαμε στις θέσεις μας και αρχίσαμε να ετοιμαζόμαστε για να αμυνθούμε, πέρασε βέβαια λίγη ώρα, και μας ξαναφώναξε ο Διοικητής Δουράτσος. Με το που πήγαμε στο γραφείο του, μας ανέφερε ότι τον ενημέρωσαν οι στρατιώτες που είχαν βάρδια να προστατεύουν τα εξωτερικά τείχη, για την ενέδρα που φαινόταν ότι είχαν στήσει με τους χιλιάδες στρατιώτες τους οι εχθροί, σε περίπτωση που προσπαθούσαμε να βγούμε και να τους αιφνιδιάσουμε και να μπορέσουμε να ξεφύγουμε. Τότε όλοι αμέσως καταλάβαμε ότι τα σχέδιά μας να δραπετεύσουμε ήταν μάταια, γιατί οι Γερμανοί ήταν προετοιμασμένοι για όλα, και μας είπε ότι εν τέλει αναγκάστηκε να προτείνει τη συνθηκολόγηση με την οποία είχαμε συμφωνήσει όλοι πρωτότερα. Οι Γερμανοί πολεμιστές, εκτιμώντας την ηρωική άμυνα του οχυρού μας, αποδέχτηκαν τους όρους μας και ως ένδειξη τιμής προς όλους εμάς, όλο το γερμανικό απόσπασμα απέδιδε

τιμές στους αξιωματικούς και στρατιώτες μας που έπεσαν στη μάχη. Όλοι μας, εκείνη τη στιγμή, κοιτάξαμε τους Γερμανούς όχι ως ηττημένοι, αλλά ως νικητές. Μόλις βγήκαμε από το οχυρό, και με δάκρυα στα μάτια, επιδοθήκαμε στην ταφή των νεκρών μας και την τοποθέτηση των τραυματιών μας σε φορεία, όπως είχε συμφωνηθεί. Πριν ν' αρχίσει η πορεία προς την αιχμαλωσία μας, όλοι στραφήκαμε με καρφωμένο το βλέμμα προς τους τάφους που μόλις σκάψαμε, οι οποίοι σκέπαζαν τους ήρωες συναγωνιστές μας. Παραμείναμε ακίνητοι για μια στιγμή. Προσευχηθήκαμε όλοι με τον τρόπο μας σιωπηλά και ορκισθήκαμε ότι δεν θα ξεχάσουμε τους νεκρούς αυτούς, οι οποίοι γενναία σκοτώθηκαν για την πατρίδα μας. Σας αφήνω λοιπόν εδώ, γιατί πριν λίγο μας ανακοίνωσαν ότι κατευθυνόμαστε προς την θανατική ποινή, που λένε ότι μας αξίζει.

Εκείνη την στιγμή συνειδητοποιήσαμε όλοι ότι δεν έπρεπε ποτέ να τους εμπιστευτούμε και να πιστέψουμε πως θα τηρούσαν πραγματικά τους όρους μας, παρόλο που έτσι έδειξαν στην αρχή της παράδοσής μας. Οπότε η συμβουλή μου για όλους εσάς στις επόμενες γενιές, και με την οποία θα αφήσω αυτόν τον κόσμο, είναι να προσέχετε ποιον εμπιστεύεστε και κυρίως να μην εμπιστευτείτε ποτέ κανέναν που ξέρετε ότι ήταν εχθρός σας. Γιατί η φύση του ανθρώπου δεν αλλάζει ποτέ όσο και να θέλουμε, οπότε να έχετε στο νου σας ότι όποιος ήταν εχθρός σας στο παρελθόν, θα είναι σίγουρα και στο παρόν, θα είναι σίγουρα και στο μέλλον. Μην αφήσετε ποτέ κανέναν να σας ξεγελάσει, όπως έκαναν οι Γερμανοί σε εμάς...»

Αυτές ήταν και οι τελευταίες λέξεις του ημερολογίου αυτού! Με έπιασε μεγάλη στεναχώρια, καθώς σκεφτόμουν τι μπορεί να περνούσαν αυτοί οι άνθρωποι μέσα τους. Κλεισμένοι μέσα στα οχυρά, χωρίς να μπορεί κανένας να τους βοηθήσει. Πολεμούσαν αδιάκοπα για να σώσουν την πατρίδα τους και αφήφισαν τον θάνατο, για να μπορούμε όλοι εμείς σήμερα να ζούμε ειρηνικά και με τις ανέσεις που όλοι αυτοί οι άνθρωποι τότε δεν είχαν...

Λεμονή Φωτεινή/Β' Γυμνασίου Σκοτούσσας